

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2016 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie VII Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Urlńska

Protokolant: Agnieszka Michałowska

po rozpoznaniu w dniu 14 czerwca, 2 sierpnia i 29 września 2016r.

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Katarzyny Szewczyk

sprawy

A. S., syna F. i T. z domu P., ur. (...) w O.,

oskarżonego o to, że:

I. W dniu 15 grudnia 2015r. w O. w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru na ul. (...) oraz na terenie Szpitala (...) na ul. (...), znieważył słowami wulgarnymi uznanymi powszechnie za obelżywe funkcjonariusza Komendy Miejskiej Policji w O. P. S. podczas i w związku z wykonywaniem przez niego obowiązków służbowych,

tj. o czyn z art. 226 § 1 kk w zw. z art. 12 kk

II. W dniu 15 grudnia 2015r. w O., w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru na ul. (...) oraz na terenie Szpitala (...) na ul. (...), znieważył słowami wulgarnymi uznanymi powszechnie za obelżywe funkcjonariusza Komendy Miejskiej Policji w O. L. O. podczas i w związku z wykonywaniem przez niego obowiązków służbowych,

tj. o czyn z art. 226 § 1 kk w zw. z art. 12 kk

III. W dniu 15 grudnia 2015r. w O., w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wykreślił palec wskazujący ręki prawej funkcjonariusza Policji P. S., szarpał go za umundurowanie, odpychał i wyrwał się oraz kierował pod jego adresem groźby bezprawne pozbawienia życia i zdrowia, podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych, w celu zmuszenia do zaniechania prawnej czynności służbowej polegającej na legitymowaniu i zatrzymaniu

tj. o czyn z art. 222 § 1 kk w zb. z art. 224 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk

I. Oskarżonego A. S. w ramach zarzucanych mu czynów z punktu I i II uznaje za winnego jednego czynu polegającego na tym, że w dniu 15 grudnia 2015r. w O., w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru na ul. (...) oraz na terenie Szpitala (...) na ul. (...), znieważył słowami wulgarnymi uznanymi powszechnie za obelżywe funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w O. L. O. i P. S. podczas i w związku z wykonywaniem przez niego obowiązków służbowych, tj. czynu z art. 226 § 1 kk w zw. z art. 12 kk i za to z mocy art. 226 § 1 kk w zw. z art. 12 kk opierając wymiar kary o art. 226 § 1 kk przy zastosowaniu art. 4 § 1 kk i art. 34 § 1 pkt. 1 kk i art. 35 § 1 kk skazuje go na karę 7 (siedmiu) miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w rozmiarze 30 (trzydziestu) godzin w miesiącu,

II. Oskarżonego A. S. uznaje za winnego dokonania zarzucanego mu czynu z punktu III i za to z mocy art. 222 § 1 kk w zb. z art. 224 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk opierając wymiar kary o art. 224 § 1 kk w zw. z art. 224 § 2 kk w zw.

z art. 11§3 kk przy zastosowaniu art.4§ 1kk i art. 34§1 a pkt. 1 kk i art. 35§1kk skazuje go na karę 8 (ośmiu) miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w rozmiarze 30 (trzydziestu) godzin w miesiącu,

III. Na podstawie art. 85§1 i 2 kk ,art. 85 a kk, art. 86§1i3 kk przy zastosowaniu art. 4§1kk w miejsce wymierzonych z osobna za poszczególne przestępstwa kar ograniczenia wolności orzeka karę łączną 1 (jednego) roku ograniczenia wolności polegającej na wykonaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w rozmiarze 30 (trzydziestu) godzin w miesiącu,

IV. Na podstawie art. 63§1kk przy zastosowaniu art. 4§1kk na poczet orzeczonej kary łącznej ograniczenia wolności zalicza okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 15 grudnia 2015r. godz. 13.10 do dnia 16 grudnia 2015r. godz. 14.00 i uznając iż jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się dwóm dniom kary ograniczenia wolności wymierzona karę łączna ograniczenia wolności uznaje za wykonana do wysokości 4 dni ograniczenia wolności tj. czterech jej godzin.

V. Na podstawie art. 624§1 kpk zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych i opłaty.

Sygn. akt VII K 156/13

UZASADNIENIE

Treść uzasadnienia wyroku ograniczono do zakresu złożonego wniosku o pisemne jego uzasadnienie tj. do rozstrzygnięcia o karze w stosunku do oskarżonego A. S.- stosownie do dyspozycji art. 423 § 1a kpk przy uwzględnieniu dyspozycji art. 424 § 3 kpk.

Wyrokiem z dnia 29 września 2016 r. A. S. został uznany za winnego tego, że:

1) w dniu 15 grudnia 2015r. w O., w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru na ul. (...) oraz na terenie Szpitala (...)na ul. (...), znieważył słowami wulgarnymi uznanymi powszechnie za obelżywe funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w O. L. O. i P. S. podczas i w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych

- tj. czynu z art. z art. 226 § 1 kk w zw. z art. 12 kk

2) w dniu 15 grudnia 2015r. w O. w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wykręcił palec wskazujący ręki prawej funkcjonariusza Policji P. S., szarpał go za umundurowanie, odpychał i wyrwał się oraz kierował pod jego adresem groźby bezprawne pozbawienia życia i zdrowia, podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych, w celu zmuszenia do zaniechania prawnej czynności służbowej polegającej na legitymowaniu i zatrzymaniu,

tj. o czynu z art. 222 § 1 kk w zb. z art. 224 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk

W zakresie wymiaru kary oraz wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku Sąd zważył, co następuje:

Jak stanowi przepis art. 226 § 1 k.k., kto znieważa funkcjonariusza publicznego lub osobę do pomocy mu przybraną, podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Znieważenie funkcjonariusza publicznego jest przestępstwem powszechnym. Strona podmiotowa przestępstwa określonego w art. 226 § 1 k.k. polega na umyślności. Sprawca ma działać z zamiarem znieważenia podmiotów określonych w dyspozycji § 1. Zachowanie sprawcy polega na znieważaniu funkcjonariusza publicznego podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych. Zgodnie z art. 115 § 13 kk Funkcjonariuszem publicznym jest m.in.:

7) funkcjonariusz organu powołanego do ochrony bezpieczeństwa publicznego albo funkcjonariusz Służby Więziennej;

W ogólnym języku polskim termin „znieważać” oznacza „ubliżać komuś, lżyć, obrażać kogoś”. Należy więc, przyjęc, że chodzi o rozmaitego rodzaju zachowania, których wspólną cechą jest to, że wyrażają pogardę dla godności drugiego człowieka. Środki wyrazu, jakie zostały przez sprawcę do tego użyte, są obojętne.

W kontekście wskazanych powyżej uwag teoretycznych i zgromadzonego materiału dowodowego, w tym zeznań funkcjonariuszy Policji L. O. i P. S. dopuszczenie się przez oskarżonego przestępstwa wskazanego w pkt I i II części wstępnej wyroku nie budziło wątpliwości. Nie ulega bowiem wątpliwości, że oskarżony używał słów wulgarnych i powszechnie uznawanych za obelżywe, które zostały zacytowane przez funkcjonariuszy Policji podczas ich zeznań. Bez wątpienia słowa te godziły także w godność owych funkcjonariuszy Policji. Wreszcie wskazać należy, że znieważanie wymienionych policjantów miało miejsce podczas i w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych w stosunku do oskarżonego, a spowodowanych jego agresywnym zachowaniem wobec innych obywateli tj. m.in. próbą legitymowania i podczas obezwładniania. Wreszcie wskazać należy, że funkcjonariusz Policji jest jednym z desygnatów pojęcia funkcjonariusza publicznego, a wynika to wprost z cytowanej powyżej definicji legalnej tegoż pojęcia.

Dodać wypada także, że zdaniem Sądu zachowanie oskarżonego zostało podjęte z góry powziętym zamiarem i w krótkich odstępach czasu albowiem jednego dnia. Wypowiadał je jednocześnie w kierunku obu funkcjonariuszy, a zatem zachodziły przesłanki do zakwalifikowania owego zachowania oskarżonego opisanego w akcie oskarżenia w pkt I i II jako jednego czynu zabronionego o którym mowa w art. 12 kk.

Artykuł 222 § 1 kk penalizuje z kolei naruszenie nietykalności cielesnej funkcjonariusza publicznego lub osoby przybranej mu do pomocy podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych. Strona przedmiotowa przestępstwa polega na naruszeniu nietykalności cielesnej funkcjonariusza publicznego lub osoby do pomocy mu przybranej. Podmiotem tego przestępstwa może być natomiast każdy człowiek albowiem jest to przestępstwo powszechne. Strona podmiotowa przestępstwa naruszenia nietykalności cielesnej funkcjonariusza publicznego polega na umyślności zarówno w formie zamiaru bezpośredniego, jak i ewentualnego. Ważne jest z punktu widzenia ustawowych znamion tego przestępstwa, aby sprawca obejmował swoją świadomością fakt, że osoba pokrzywdzona jest funkcjonariuszem publicznym lub osobą przez niego przybraną do pomocy. Zachowanie sprawcy polega na tym, że uderza człowieka lub w inny sposób narusza jego nietykalność cielesną. Naruszenie nietykalności cielesnej oznacza jakiegokolwiek zachowanie, które - zgodnie z przyjętymi obyczajami - nie powinno mieć miejsca ze względu na przysługujące człowiekowi prawo do nietykalności (popchnięcie, kopnięcie, szarpanie, oblanie płynem, lekkie spoliczkowanie, pociągnięcie np. za ucho, oplucie), niezależnie od tego, czy w zachowaniu przeważa element znieważenia, czy dolegliwości fizycznej (L. Gardocki, Prawo karne, Warszawa 1997, s. 261). Podkreślić należy również, że przepis art. 222 § 1 kk nie uzależnia odpowiedzialności od wystąpienia jakiegokolwiek skutku (przestępstwo bezskutkowe), zachowanie sprawcy bowiem nie wywołuje następstw w zakresie zdrowia pokrzywdzonego, a także nie zakłóca funkcji jego organizmu.

Występku z art. 224 § 2 k.k. dopuszcza się z kolei ten, kto stosuje przemoc lub groźbę bezprawną w celu zmuszenia funkcjonariusza publicznego albo osoby do pomocy mu przybranej do przedsięwzięcia lub zaniechania prawnej czynności służbowej. Przestępstwo to nie jest znamienne skutkiem to znaczy, że wystarczy, iż sprawca użyje przemoc lub groźby bezprawnej w celu zmuszenia funkcjonariusza do opisanego zachowania. Nie ma natomiast znaczenia, czy zachowanie sprawcy okazało się skuteczne na tyle, że funkcjonariusz został zmuszony do zachowania zgodnego z zamiarem sprawcy.

Bez wątpienia zatem oskarżony zachowaniem opisanym w pkt III a/o wyczerpał znamiona wskazanych powyżej przepisów kodeksu karnego. Niewątpliwie bowiem mając do czynienia z umundurowanym policjantem oskarżony szarpał go za umundurowanie, odpychał i wyrывał się, a nadto wykręcił mu palec wskazujący ręki prawej, czym zarówno naruszył jego nietykalność osobistą, jak też stosował wobec niego przemoc, wreszcie oskarżony groził funkcjonariuszowi pozbawieniem życia i zdrowia, co wynika z zeznań obu podejmujących interwencję policjantów.

Nie budzi także wątpliwości, że zachowanie oskarżonego było podjęte w związku i podczas wykonywania przez P. S. obowiązków służbowych polegających na legitymowaniu oskarżonego i zatrzymaniu, a miał ona celu zmuszenie go do zaniechania tych prawnych czynności służbowych.

Mając powyższe na uwadze należało dojść do wniosku, że oskarżony dopuścił się czynu z art. 222 § 1 kk w zb. z art. 224 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i art. 12 kk.

Przedmiotowe zachowanie oskarżonego zostało podjęte z góry powziętym zamiarem i w krótkich odstępach czasu albowiem jednego dnia, zachodziła również tożsamość osoby pokrzywdzonego, a zatem zachodziły przesłanki do zakwalifikowania owego zachowania oskarżonego opisanego w akcie oskarżenia w pkt III jako jednego czynu zabronionego o którym mowa w art. 12 kk.

Wymierzając oskarżonym karę, Sąd miał na uwadze, zgodnie z dyrektywami wynikającymi z art. 53 kk, zarówno stopień winy, jak i społecznej szkodliwości czynów przypisanych sprawcy, a nadto cele zapobiegawcze i wychowawcze, jakie kara ta ma osiągnąć w stosunku do oskarżonego, oraz potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Należy w tym miejscu wskazać, że oba czyny oskarżonego charakteryzowały się dużym stopniem społecznej szkodliwości, na taką ocenę wpływ miał przede wszystkim rodzaj naruszonego przez oskarżonego dobra chronionego prawem (prawidłowa działalność instytucji państwowych, nietykalność cielesna, godność osobista funkcjonariusza wykonującego obowiązki służbowe).

Jako okoliczności obciążające Sąd potraktował popełnienie obu czynów w stanie nietrzeźwości, a nadto uprzednią wielokrotną karalność oskarżonego (k. 37-38).

Sąd nie dopatrył się natomiast po stronie oskarżonego żadnych okoliczności łagodzących.

W tym stanie rzeczy Sąd uznał, iż adekwatną reakcją karno – prawną za popełnione przez oskarżonego przestępstwo z pkt I części dyspozytywnej wyroku będzie kara 7 (siedmiu) miesięcy ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w rozmiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym, natomiast za czyn z pkt II kara 8 (ośmiu) miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w rozmiarze 30 godzin w miesiącu. W konsekwencji natomiast za zasadne Sąd uznał orzeczenie kary łącznej w wymiarze 1 (jednego) roku ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne, w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym.

Sąd uznając oskarżonego winnym zarzucanego mu czynu w punkcie III omyłkowo w podstawie jego wymiaru nie wskazał art. 37 a kk, który pozwalał w przypadku skazania za czyn zagrożony karą pozbawienia wolności nie przekraczającą 8 lat - zamiast wymierzania kary pozbawienia wolności na orzeczenie kary ograniczenia wolności. Stanowiło to omyłkę pisarską i przeoczenie, nie wpływające na prawidłowość przyjęcia, iż adekwatną karą i dolegliwością prawnokarną jest wymierzenie mu kary ograniczenia wolności.

W ocenie Sądu pomimo uprzedniej karalności A. S. nie zachodzi konieczność jego izolowania w warunkach zakładu karnego. Podkreślić bowiem należy, że co prawda mężczyzna ostatni raz został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 06 maja 2016 r. w sprawie VII K 7/16 to jednak pozostałe skazania wobec wymienionego zapadły dużo wcześniej albowiem poprzednie miało miejsce ponad 9 lat temu, a pozostałe jeszcze wcześniej. Mając powyższe na względzie Sąd uznał, że wystarczającym dla spełnienia celów kary będzie orzeczenie wobec wymienionego kary ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne. Tym samym Sąd dał wyraz zasadzie „ultima ratio” kary pozbawienia wolności określając prymat kar wolnościowych przed karą pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia. W ocenie Sądu konieczność wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne będzie dla oskarżonego wystarczająco dolegliwa, uświadomi mu również, że postępowanie sprzeczne z prawem jest nieopłacalne. Nadto przyczyni się do wychowania oskarżonego, wpływając na niego w ten sposób, iż nie dopuści się on ponownie popełnienia przestępstwa. W przypadku natomiast, gdyby

oskarżony nie podjął się wykonywania orzeczonej wobec niego kary łącznej istnieje możliwość jej wykonania w formie zastępczej kary pozbawienia wolności. Podkreślić przy tym należy, że wymiar orzeczonej kary łącznej ograniczenia wolności wynosi 1 rok, a wymiar nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w stosunku miesięcznym wynosi 30 godzin miesięcznie. Decydując o takim ukształtowaniu orzeczonej kary Sąd uwzględnił bowiem właśnie uprzednią karalność oskarżonego, co wskazywało na konieczność orzeczenia kary łagodniejszej rodzajowo ale w dłuższym wymiarze. Zdaniem Sądu kara taka jest karą adekwatną, ale również sprawiedliwą. Podkreślić również należy, że biorąc pod uwagę bliski związek czasowy i przedmiotowy zarzuconych i przypisanych oskarżonemu czynów zasadnym było orzeczenie kary łącznej z zastosowaniem zasady asperacji.

W pkt IV Sąd na podstawie art. 63 § 1 kk zaliczył oskarżonemu na poczet kary łącznej ograniczenia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 15 grudnia 2015r. godz. 13:10 do dnia 16 grudnia 2015r. godz. 14:00, uznając iż jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się dwóm dniom kary ograniczenia wolności i tym samym uznał karę łączną ograniczenia wolności za wykonaną do wysokości 4 dni ograniczenia wolności tj. czterech jej godzin.

Jednocześnie przy podstawie skazania oraz podstawie wymiaru kar jednostkowych oraz kary łącznej wobec oskarżonego, a nadto przy podstawie zaliczenia okresu rzeczywistego pozbawienia wolności na poczet orzeczonej kary łącznej Sąd zastosował art. 4 § 1 kk mając na względzie fakt, że przepisy obowiązujące w dacie popełnienia przez oskarżonego czynów, były względniejsze dla niego jako sprawcy, niż przepisy obowiązujące w dacie orzekania, choćby z tego względu, iż dawały możliwość orzeczenia kary ograniczenia wolności polegającej li tylko na obowiązku pozostawania w miejscu stałego pobytu lub innym wyznaczonym miejscu z zastosowaniem systemu dozoru elektronicznego, bądź też na obowiązku, o który mowa w art. 72 § 1 pkt 4-7a, co obecnie ze względu na aktualną treść przepisu art. 34 § 1a kk nie byłoby możliwe.

W tych okolicznościach tak wymierzone oskarżonemu kary jednostkowe a następnie łączna jest adekwatna do stopnia jego winy, uwzględnia też cele kary jakie ma wobec niego osiągnąć jak i stopień społecznej szkodliwości czynów.

Mając na uwadze sytuację majątkową i osobistą oskarżonego Sąd uznał, iż nie jest on w stanie uiścić kosztów sądowych i opłaty na rzecz Skarbu Państwa, dlatego też na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił oskarżonego od ich zapłaty.

SSR Joanna Urlińska